

Velikonoční tvoření

Šikovné
Ruce

Sylva
Šporková

GRADA

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto za ně nelze převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

Velikonoční tvoření

Sylva Šporková

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5804. publikaci

Odpovědná redaktorka Jana Minářová
Sazba a grafická úprava obálky Marcela Veličková
Texty: Sylva Šporková
Fotografie: Pavel Drozda, Sylva Šporková

Počet stran 64
První vydání, Praha 2015
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.
© Grada Publishing, a.s., 2015

ISBN 978-80-247-3477-4

OBSAH

ÚVOD	4		
MATERIÁL A TECHNIKY	6		
Drátované kraslice	8		
Kraslice zdobené konturkami	11	Velikonoční stolování	36
„Popraskaná“ vajíčka	12	Velikonoční přání	38
Klasicky zdobené kraslice	15	Velikonoční rozeta	42
Kraslice mnoha druhů a barev	17	Jarní věnečky	44
Ozdoby z pedigu	22	Obaly na koledu	46
Patchworková vajíčka	26	Textilní dekorace	48
Jarní dekorace	29	Velikonoční zápich	50
Velikonoční zvířátka	30	Velikonoční závěs	52
Papírové košíčky	34	Jarní mládátka	54
		Barevní ptáčci	56
		Atypické dekorace	58
		Ptačí budka do okna	60
		Jarní váza	61
		Inspirace	62

ÚVOD

Velikonoce jsou hlavním křesťanským svátkem, kdy se vzpomíná Ukřižování a Zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Jsou ale také slaveny jako svátky přicházejícího jara spojené se starými lidovými tradicemi. Velikonoční tradice navazují na původně pohan- ský svátek jara, slavený v období jarní rovnodennosti, proto jsou jejich symboly nejen křesťanské, ale i jarní. V souvislosti s těmito svátky je třeba zmínit i židovský svátek Pesach, který se slaví na počest vysvobození Židů z egyptského zajetí. Jméno Velikonoc je odvozeno od Velké noci (noc, kdy vstal Ježíš Kristus z mrtvých).

Velikonoce nemají přesně stano- vené pevné datum. Připadají vždy na neděli po prvním jarním úplňku (jaro začíná 21. března). Velikonoční

neděle může mít proto datum mezi 22. březnem a 25. dubnem. Každý den ve velikonočním – pašijovém (pašije – vyprávění o utrpení a smrti Ježíše Krista) týdnu má svůj název:

Květná neděle – postní neděle před Velikonoci. Název je odvozen od květů (mají připomínat palmové větve, jimiž lidé vítali Ježíše přijíždějícího do Jeruzaléma).

Škaredá středa – Bible uvádí, že Jidáš právě v tento den zradil Ježíše Krista. Podle tradice se mají vymetat komíny. A také se říká, že budete-li se mračit, pak se budete mračit každou středu po celý rok.

Zelený čtvrtek – na tento den připadá zatčení Ježíše Krista v Getseman- ské zahradě. Také se naposledy před Velikonocemi rozezní zvony (říká se, že odlétají do Říma. Znovu zazní až na Bílou sobotu při zpěvu Gloria). Jejich zvuk je nahrazen řehtačkami a klapačkami. Mezi zvyky patří například brzké vstávání a omytí rosou (zabrání se nemocem), má se sníst něco zeleného a další. Také se pekly jidáše (pečivo z kynutého těsta), které se namazaly medem.

Velký pátek – den Ukřižování Ježíše Krista. Křesťané drží celý den přísný půst. Říká se, že na se v tento den otevírá země a vydává poklady. Otvírá se prý i hora Blaník a je možné spatřit blanické rytíře. Dle tradice se nemá prát prádlo či pracovat na poli a v sadu. Také se nemá nic půjčovat, prodávat a darovat.

Bílá sobota – končí půst, který trval 40 dní. Uklízí se, pečou mazance a velikonoční beránci, zdobí se vajíčka a pletou pomlázky.

Velikonoční neděle (Boží hod velikonoční) – den Zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Je to nejvýznamnější křesťanský svátek v roce. V kostele se svěť jídlo, které se pak podává u slavnostní tabule.

Velikonoční pondělí – tento den je spojen s koledováním, poléváním vodou a velikonočním zajičkem.

Symbolsy Velikonoc jsou také:

Beránek – tradičně pečený z pšicotového těsta zdobený bílkovou polevou. V křesťanství představuje beránek Ježíše Krista, neboť podle křesťanské víry On je beránek, obětovaný za spásu světa.

Vajíčko je symbol nového života, plodnosti a vzkříšení, neboť samo zárodek života obsahuje. Zvlášť u nás má zdobené velikonočních kraslic dlouhou tradici a existují desítky různých způsobů, jak je zdobit.

Kočky jsou kombinací symbolů křesťanských (symbolizují palmové ratolesti, kterými vítali obyvatelé Jeruzaléma přicházejícího Krista), ale také symbolem přicházejícího jara – jde o jedny z prvních jarních květů. Tradičním křesťanským zvykem je jejich svěcení na Květnou neděli.

Českou tradicí je **pomlázka a chození s ní na koledu**. Její původ je vysvětlován různě, například tak, že dívky mají být chlupci na Velikonoci vyšlehány, aby zůstaly celý rok zdravé a uchovaly si plodnost, a dívky jim za to děkují právě vajíčkem. Jiný výklad zní, že slovo pomlázka je odvozeno od pomlazení, tj. omlazení. Proto muži používají mladé proutě s největším podílem „životní síly“, kterou jakoby předávají vyšlehané osobě. Zvyky se mění kraj od kraje – někde mají ženy ve zvyku mužům oplácet dopolední vyšlehání odpoledne poléváním studenou vodou.

Na koledu se dnes chodí hlavně na vesnicích a koledovat chodí často s chlupci i malé holčičky, které s radostí přehrávají velikonoční koledy a nastavují nazdobené košíčky, aby dostali spíš nějakou sladkost než vajíčko.

Hezké tvoření vám přeje

Sylva Šporková

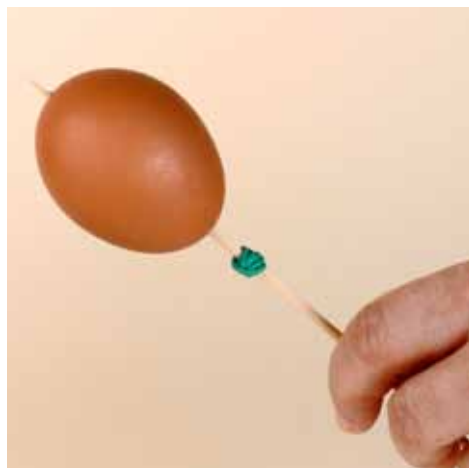
MATERIÁL A TECHNIKY

Co byste tedy před začátkem tvoření měli mít doma? Samozřejmě vajíčka! Nejvíce těch vyfouknutých, které můžete začít schraňovat už někdy od února, pokud budou bílá, je to ideální, ale ke slovu přijdou i ta běžná hnědá. Před Velikonoce se v obchodech objevují také vajíčka křepelčí. Na některé projekty je pak lepší mít vajíčka plastová a na jiné jsou zase zcela nutná vejce polystyrénová. Ty jsou k dostání v různých velikostech, pokud je třeba chcete oplétat pedígem, kupte si raději větší.

U většiny projektů se používají vajíčka barevná. Protože se ale vyfouknuté kraslice velice špatně barví v klasické vodní lázni jako ta vařená (vyplouvají na povrch), omalujte je raději štětcem. Ideální jsou akrylové barvy. Velice pěkně pak vypadají vajíčka obarvená tuší. Seženete ji v různých barvách.

Aby se vám kraslice dobře barvila, připravte si předem několik špejlí a na každou omotejte cca 10 cm od konce malou gumičku. Vejce navlékněte na špejli, můžete s ní pak dobře otáčet a díky gumičce zůstane pořád na svém místě.

Většina velikonočního tvoření je z papíru. Budete potřebovat kartón, jednobarevné čtvrtky i slabé papíry a také papíry s potiskem. Ideální jsou papíry scrapbookové, které se vyrábí ve stovkách různých designů a seženete je v prodejnách výtvarných potřeb, větší výběr mají specializované scrapbookové e-shopy. Ze scrapbookových potřeb pak určitě využijete děrovačky, hlavně ve tvaru květin, místo nůžek se vám bude lépe pracovat s řezačkou. A nezapomeňte ani na razítka a razítkovací barvy.

Velkým pomocníkem je vyřezávací a embosovací strojek Big Shot (případně jiný podobný). Pomocí mnoha různých šablon na něm vyřezáte téměř cokoliv, hlavně různé zdobení. A právě zdobení si také raději připravte předem – různé papírové a látkové kytičky, stužky, barevné knoflíčky, korálky, kamínky...

Další důležitou položkou jsou lepidla. Určitě se neobejdete bez lepidla tekutého. Na klasické lepení je nejlepší rychleschnoucí lepidlo na dřevo. Je ovšem zase málo tekuté, takže se nehodí na lepení ubrousků a papírů na decoupage. Tady použijte buď speciální lepidlo na ubrouskovou techniku, nebo trochu zředěné lepidlo Herkules. Lepení drobných dekorací a ozdob usnadní gelové lepící tečky. Jde opět o scrapbookovou pomůcku. Knoflíček či korálek přilípnete na gelovou kapku, odloupnete z podkladové folie a přitisknete na místo.

Na některé projekty budete potřebovat i speciální věci jako třeba „praskací“ laky a pasty, barvy na porcelán, gelové barvy a podobně.

S předstihem můžete začít schovávat ruličky od toaletního papíru, abyste jich měli dost pro tvoření velikonočních zvířátek a postavíček.

Dalším důležitým materiálem pro velikonoční tvoření je pedig, ze kterého se pletou ošatky, klíčky, oplétají se jím vajíčka a jednotlivé proutky mohou být součástí přírodních dekorací. Na ošatky je ideální pedig o síle 2,25 nebo 2,5 mm, na oplétání vajíček může být i slabší, u velikonočního tvoření by neměly chybět také pedigové pásy – šény. Vše se prodává jak přírodní, tak barevné, ale pedig si můžete obarvit i doma pomocí barev na látky. Postupujte podle návodu na obalu barvy, jen pozor – vodu přiveďte k bodu varu a pak odstavte, pedig by se neměl vařit.

A pokud se vám zalíbily kraslice drátované, pořídte si slabé drátky nejlépe o průměru 0,3 mm v několika barvách. Snadno se oplétá měděnými, jsou nejměkčí.

